

Holanda Almanya hududunda Çarpışma hâdiseleri başladı

Hollanda ve Belçika Ordularını seferber hale koydular

Hollandada memleketin hudut
mıntakaları su altında bırakıldı

Hudutta Alman Süvarileri görülüyor

Belçikada 600 bin kişi silâh altına alındı

Belçika hükûmeti icabında Hollandaya
yardım etmek üzere asker sevketti

10 — Dün Holanda -
Almanya hududunda bir hâdis
e başladı. Almanya'dan gelen
Almanlar, Holandalı mülkiyet
kimselerle Menlooda mü
cadele ediyor. Bir kaç Holandalı Al
manlara karşı. Bir kaç Holandalı Al
manlar, ölen Holan
dada de mütearrızlar
Almanya'ya götürül
dü.

askeri hazırlığı sayan dikkat de
recede artmıştır. Hudut civarın
da Alman süvarileri görülme
tedir. Hollandada feyzanlar do
layısıyla motörlü kıtalar iş gö
remeyecekleri cihetle Alman er
kânı harbiyesinin bu muntakada
süvari kıtalarını tercih ettikleri
anlaşıyor.
Holanda hududu civarında Al
manlar iki köprü inşa etmişler
dir. (Devamı 6 meida)

İngiltereye karşı TOPPYEKÛN HARP!

İngiliz suikastının böyle bir harbe Almanları
mücadele etmek maksadıyla Nazilerce tertip edildiği
iddia olunuyor

İngiliz Ajansı "İngiltere mesuliye'te iştirak etmediğinden dolayı mazur görülmesini rica eder!" diyor

10 — Münih'te yapılan
İngiltere'nin tertip ettiği
Alman iddiaları Lon
don'da "gülmeye değer bir iddia" olarak
değerlendirildi. İngiliz Rôy-
ter Ajansı negrettiği resmi bir
açıklama şöyle diyor:
"İngilizler bu kadar
mesuliyetle yapmış olan in
terferans bu kabil ahvalde nasıl
mücadele edileceğini iyi bildikleri -

ne şüphe yoktur.

Diğer taraftan bu infilâk, ma
ruz kaldıkları mahrumiyetlerden
mes'ul tuttukları Hitlerden kur
tulumak isteyen bazı kimseler ta
rafından yapılmış dahiyane bir
tesebbüs de olabilir.

Bundan kimin mes'ul olduğu
mesalesine gelince, İngiltere bu
mes'uliyete iştirak etmediğinden
(Devamı 6 meida)

Tarihi bir hatıra: Ebedî Şefimiz İsmet İnönü 1934 de İran Şehinsah'ın memleketimizi ziyaretleri esnasında...

Yaş günümüz

Bütün Türkiye eşsiz insanın ölümüne ağlıyor

Memleketin her tarafında merasim ve
ihtifaller yapılarak Ebedî Şefin
aziz hatırası anıldı

Millî Şef Atatürkün kabrine çelenk koydu

Ebedî Şef büyük Atatürk'ün
birinci ölüm yıldönümü münase
betile bu sabah bütün Türkiye'de
merasim yapılmış, Türk milleti

en büyük matem dakikasını ve
günü bir daha yaşamıştır.

Atatürk geçen sene bu sabah
saat tam 9,05 de ebediyete intikal
etmişti. Bu sabah bütün memle
kette yapılan ihtifal merasimi de
tam bu saatte başlamıştır.

Ankara'da

Millî Şef İsmet İnönü bu sabah
Ankara'da Etnoğrafya müzesine
gitmiş, Atatürk'ün ebediyete in
tikali anı olan saat 9,05 de Bü
yük Ölünün tabutunu ziyaret et
mişlerdir. Cumhurbaşkânımız mu
vakkat kabre bir çelenk koymuş
lardır.

Bu sırada Ankara radyosu da
ihtiram merasimine başlamış, mil
(Devamı 6 meida)

Alman konsolosluğu Millî matemimizden vaktinde haberdar olamadı

(Yazısı 6 meida)

Üniversite konferans salonunda

Ebedî Şefi anan gençlik...

Ebedî Şefimizin son günlerini geçirdiği ve içinde ebediyete intikal ettiği oda ve tam 9,05 de duran saat...

Not

Bir (ölmez) in ölümündeki hayat

Yazan: H. DALKILIÇ

TABIATTE en müthiş bir hakikat olan ölümün cemiyette hiç bir manası olmadığını maddeden başka hiçbir şeye inanmı, yarı yirminci asra mucizeli varlığıyla ispat eden de Atatürk olmuştur.

O, evet, geçen yıl bütün dünyayı matemlere boğarak öldü. Fakat yalnız tabiatın fani sahnesi üstünde bu beşeri facia olmuştur. Ne Türk cemiyetinde, kendisinin bir tek şahıs halinde değil, 18 milyon halinde yaşadığı Türkiye'de; ne de bütün dünya insanlığının büyük cemiyetinde ona (öldü) diyen bir ahmak yoktur.

Belki insan cemiyetlerinin müstesna bir kanununu ilk keşfeden Niçe olmuştur. Onun keşfettiği gibi bütün cemiyetler yalnız (üst insanlar), ulular ve dâhiler yaratmağa çalışmaktadır.

En biçare insanın bile her şeyin en iyisi olmaya doğru tabii bir cehdini hayretle görmeyiz mi? Halbuki milletleri, bütün insan cemiyetlerini büyük bir rahm halinde kuyan bu sevgitabii, belki hiçbir zaman yirminci asır kadar kısırlık göstermemiştir. Dost, düşman, bütün milletlerin aşk ve hayranlığını cihangirece fethe-den, bütün insanlığı yekpare bir baş gibi önünde eğilen yeni büyük insanları, yirminci asır en az veren asır olmuştur.

Belki büyük milletlerin büyük liderler ve insanîyet önderleri yaratmamasından en çok yaise düşüldüğü bir devirde, birdenbire, Türk milletinden mabuda yakın bir insan doğdu.

Bu insanın zekâ ve iradesi, yalnız kendisinin kanında olan millette değil, bütün dünya insanlığına bir yıldırım gibi boğanmış. Bu Türk bir millet yaratmakla kalmamış, bütün dünyamızı tarihte ve görüş seyrini üzerine de yaratmış ve oldurmuş reform tesirleri yapmıştır.

Geçen yıl onun zahiri ölümüyle bütün insanlığı yüreğinden bütün bir parça kopmuştu yine bütün dünya görmeyi mi?

Bu mahakkak ki, görünür görünmez, sezilir sezilmeyen bir şekilde olsun, fakat Atatürkten sonraki insanlar daima az veya çok Atatürkün olmuştur. Bunun en muazzam ve şaheser örneği, onun en büyük devamı olan Milli Şefimiz İsmet İnönüdür.

Sabah Gazeteleri ne diyorlar?..

VAKIT

Asım Us, Ebedî Şefe Hürmet" başlıklı yazısında, bugün büyük Atatürk'ün mukaddes hatırasını hürmetle andığımız, ölümü üzerinden geçen bir yılın ona olan hayranlığımızı arttırdığını, onun içinde yürüten Cumhuriyet evlatlarının eserini geçen bir yıl içinde yeni zaferlerle süslediğini kaydederek şöyle diyor:

"Atatürk'ün Türk milletine yaptığı en büyük iyilik umumî harbin sarımsınları içinde yıkılan Osmanlı İmparatorluğunun ankaşı arasından yeni bir Türk devleti vücutta getirmek değildir; bundan daha büyük olan iyilik halde ve istikbalde ona her türlü tehlikelerden korunmak yolunu göstermiş olmasıdır. Bu yol da milletin kendine kurtuluşunu bulması, hiç bir zorluk önünde yılmakla göstermemesidir."

YENİ SABAH

Hüseyin Cahit Yalçın, bugün bütün Türk vatandaşlarının derin bir matemin teselli kabul etmez acıları içinde birbirlerini biraz daha fazla anlamış, birbirlerine biraz daha fazla sokulmuş ve yaklaşmış bir halde büyük Türkün ebedî vatana ifa ettiği hizmetleri hürmetle, hayranlıkla, şükranla hatırladığını kaydederek onun yaratmış inkılabın hususiyetlerini ve muvaffakiyetlerini anlatmaktadır.

Beyazıt - Koska yolunda istimlak

Genişletilmesine başlanılan Beyazıt - Koska yolunun istimlak muamelelerine devam edilmektedir. Şimdiye kadar üç dükkân yıkılmıştır. Diğer binalar da istimlak muamelesi biter bitmez yıkılacaktır.

Gümrük memurluğu imtihanında muvaffak olanlar

Gümrük idaresine memur almak üzere açılan müsabaka imtihanına 61 üniversite mezunu girmişti. İmtihanda muvaffak olan 12 genç şunlardır:

Avni Sensev, Ahmet Uran, Mahmut İner, Hâbil Özverdi, Fikri Seçkin, Necip Tüzün, Seyfeddin İkizel, Ahmet Refik Ak, Nezahet Ayırık, Orhan Eren, Fethi Turman ve Rıza Aydoğan.

TAN

M. Zekeriyâ Sertel, büyük Atatürk'ün ölümünden beri geçen bir yılın dünya tarihini en görüldü, en fırtınalı ve en karışık yılı olduğunu kaydederek:

"Eğer gözümlü açılıseydi göreceği manzara şu idi," diyor ve anlatıyor: "Cebir ve zora dayanmayan milli bir birlik. Bütün vatandaşlar arasında samimi bir bağ. Ni-faktan, ayrılıktan eser görünmeyen bir varlık. Her tarafta sulh ve emniyet hâkimdir. Onun sulh içinde başladığı memleketi, Avrupalıların korkmuş bir harbe girmesine rağmen, yine sulh içinde yapmak için bütün tedbirler almıştır. Bugünkü Türkiye'de, bir sene evvelki Türkiye gibi, belki ondan fazla müreffeh, mesut ve kuvvetlidir."

CUMHURİYET

Yunus Nadi, "Kafkâs'taki Güneş" başlıklı yazısında, büyük Atatürk'ün vatanımızın ufkunda doğan, gönülleri ezeli bir heyecanın hüzle coşturan, gözleri ve müfekkiri aydınlatan ve bir çeyrek asır başlarımızın üstünde yandıkdan sonra geçen yıl bugün ufukta eden bir güneş olduğunu kaydederek diyor ki:

Binicilik okulunda mükâfat tevzii merasimi

İstanbul garnizonundaki süvari zabıtları arasında iki günden beri Ayazgâd'daki süvari binicilik okulunda devam eden konkurular yarın bitecektir. Bu münasebetle mükâfat tevzii merasimi yapılacaktır.

Mahmut Saim mütemediyen havalâ geliyor

Gegenlerde işlediği yeni bir dolandırıcılık suçundan tevkif edilen Mahmut Saim hakkında tahkikata müddeiummillerçe devam edilmektedir.

Suçlunun do'andırarak üzere muhabereye girdiği Anadolu tüccarlarından elân namına para gelmektedir. Yakalandığından beri gelen para yedi yüz lirayı geçmiştir. Fostahenede tevkif kararı olduğundan havalâler müddet uzumuluğu verilmektedir.

Haber Şehirden ve Memleketten

Dünkü Kazalar

İki kız tramvay ve kamyon sademesile yaralandı

Dün öğleden sonra vatman Lâtfinin idaresindeki 73 numaralı Beşiktaş - Fatih tramvayı, Şehzadebağ'dan Fatih'e doğru giderken, Kumpak Nisancasında oturan dokuz yaşında Muallâ adında bir kız çocuğuna çarpmıştır. Vücudunun muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanan Muallâ hastaneye kaldırılmış ve vatman yakalanmıştır.

Edirnekapıda Meydançıkta oturan Advîye de, Lâlelide 3355 numaralı kamyonun sademesine maruz kalmış, sağ bacağından yaralanmıştır. Şöför kaçmıştır.

Orta mekteplerde yeni tayinler

Maarif Vekâleti İstanbul Maarif Müdürlüğüne yeni bir tayin listesi göndermiştir. Liste şu isimleri ihtiva etmektedir:

Yüksek Muallim mektebi doçenti Semîha Sargon, İstanbul Cumhuriyet Kız lisesi kimya muallimliği, ne, Hukuk Fakültesi mezunların dan Vedat Güne. Haydarpaşa lisesi yardımcı muallimliğine, Yüksek Muallim mektebi riyaize şubesinden Tefik Çakmak Pertevniyal lisesi riyaize yardımcı muallimliğine, kimya şubesinden Nurettin Berk Haydarpaşa lisesi kimya yardımcı muallimliğine, Yüksek Muallim mektebi fizik - kimya şubesinden Osman Tunçay Haydarpaşa lisesi fizik yardımcı muallimliğine, yüksek muallim mektebi fizik-kimya şubesinden İsmail Çelinkaya Erkek Mülîm mektebi fizik, kimya yardımcı muallimliğine, Üniversite kimya şubesinden Fatma Atakan İnönü Kız lisesi fizik yardımcı muallimliğine.

Mısırçarşısındaki dükkânlar

Hal yapılacak olan Mısır çarşısının içindeki dükkânların belediye tarafından kıymet takdirine başlanmıştır.

Romanya vapuru Karadenizden geri döndü

İki gün evvel Pirenden şehrimize gelirken uskur bozulan Rum vapuru evvelki akşam limanımızdan Köstence'ye hareket etmiş, fakat Karadenizde tekrar arızaya uğradığından dönmüştür.

Vapur yolcularını Romanya'dan gelen başka bir vapura aktarmak için istinye doklarına çekilmiştir.

Zehirli gaz maskeleri

Avrupa yolcularının memleketimize gelirken beraberlerinde getirecekleri iki zehirli gaz maskesinden resim alınmaması gümrüklere bildirilmiştir.

Rüşvet suçlusu polis beraet etti

Bir arabacı tarafından rüşvet olarak verilen üç kâğıt lirayı yalanlanacağını anlayınca yuttuğu iddiasıyla ikinci asliye ceza mahkemesi tarafından altı ay hapse mahkûm edilen polis Fuat, dün mahkeme görülen muhakemesinde beraet etmiş, serbest bırakılmıştır.

Şehremini cinayeti Failinin muhakemesi başladı

Şehreminde bir haneye tarruz ettikten sonra kaçarken önüne çıkan Yaşar adında tanımadığı birisini bıçakla öldüren Mustafa ile kendisini teşvikten suçlu arkadaş Süleyman'ın muhakemelerine dün ikinci ağır ceza mahkemesinde başlanılmıştır.

Suçlular sorgularında inkâr etmişler, duruşma şahitleri çağırılmak için kalmıştır.

İstanbul ilk

tedrisat muallimleri

Vali, barem vaziyetleri etrafında izahat veriyor

İstanbul ilk tedrisat muallimlerinin yeni barem kanunundaki dereceleri ve kıdem zamları etrafında yapılan neşriyat üzerine vali ve belediye reisliği şu izahatı bulunmuştur:

"1 — 3656 sayılı yeni Barem kanununa göre dereceleri lâğvedilen 10, 12, 14, 16, 17.5, 22, 45 ve 55 lira aslı maaş almakta olan öğretmenler kanun hükümlerine tevfiğe yukarı derecelere çıkarılmış ve hiçbir öğretmen almakta olduğu maaşa nazaran aşağı dereceye indirilmemiştir. Bu suretle 10, 12, 14 lira maaş alan öğretmen muavinleri 15 liraya, 16, 17.5, 22 lira maaş alan öğretmenler 20 liraya, 22 lira maaş alanlar 25 liraya, 45 lira maaş alanlar 60 liraya çıkarılmışlardır. Bu itibarla Barem kanununun tatbikinde hiçbir öğretmen mağdur edilmemiş ve bilakis Barem vaziyeti tetkik olunurken daima yüksek derece nazarı itibara alınmıştır.

2 — 3656 sayılı kanunun tatbikinde haksızlık yapıldığından bahisle hiçbir öğretmen müracaat etmemiştir.

3 — 1702 sayılı kanun mucibince kıdemleri ve muvaffakiyetleri itibarıyla terfi eden ve terfiilerini 1880 sayılı kanuna göre bir sene sonra almaları icap eden öğretmenlerden kıdemleri ve muvaffakiyetleri itibarıyla maaşları bir derece yukarı alınan 1088 öğretmene bu yıl kadrosile bu kanun hükümleri verilmiştir. Bütçenin umumî meclisçe tetkik ve tasdikinden sonra terfili tebliğ edilen muallimlerden terfilerine göre maaş alamyamların vaziyetleri gelecek yıl bütçesinin tanziminde gözönünde bulundurulacaktır. 34 öğretmenin bu hususta dilekçe ile yaptıkları müracaatlara da kanuni karşılık verilmemiş ve gelecek seneye intizarları tebliğ olunmuştur."

Bugünkü Avrupa yolcuları

Gelen Balkanlı tacirler Son günlerde arttı

Avrupada harbin çıktığı zamanlardan beri intizamı kaybeden sempon ve konvansiyonel trenleri son günlerde vaziyette görülen salâh âlâmetleri tesirle tekrar düzelmeğe başlamıştır. Gecikmeler azalmıştır.

Bu sabah konvansiyonel saat 7.10 da, ekspres 7.50 de gelebilmiştir.

Yalnız yolcuların mikdarı henüz normal miktardan uzak bulunuyor.

Yugoslavyada seyahat yasağının kaldırılmasından istifade ederek yola çıkan Türklere yedi kişilik ikinci kafiye bugünkü konvansiyonel trenle memleketimize gelmiştir. Bundan başka Macar artistlerinin akını devam ediyor; dün beş, bugün de bir Macar kadın balet artisti gelmiştir.

Bugünlerde Avrupa trenlerinde en çok göze çarpan nokta şehrimize birçok Balkanlı tacirlerin gelmesidir.

Bugünkü konvansiyonel de iki Yunanlı ve bir Bulgar bütün tacciri getirmiştir. Bunlar İstanbul piyasasında temaslara yaparak Almanya için mal tedarik etmek niyetindedirler.

Halde nakliye

ücreli Şehir Meclisinin kararla yarı yarıya indirildi

Dün, reis vekili Faruki Derelin başkanlığında toplanan Şehir meclisi, araya bayram girdiği için içtima müddetinin 16 teşrinî saniye kadar uzatılmasına dair olan tezkereyi kabul etmiştir.

Ekrem Turun Tramvay, Elektrik İdaresi mürakipliğinden istifası üzerine buraya bir namzet gösterilmesi hakkındaki teklif riyaset makamına havale edilmiş, fırınlarda otomatik elektrik bulundurulması hakkındaki mülkiye ve ıktisat encümenlerinin mazbatasını okunmuş, azadan Kâzım Şinasinin talebi üzerine bu mecburiyetin simit ve pide imal eden fırınlara da teşmili karar altına alınmıştır.

Hale girmesi mecburi olmıyan patates, soğan ve saire gibi mevadin nakliye ücretinde yüzde elli tenzilat yapılması da kararlaştırılmıştır.

Meclis perşembe günü toplanmak üzere dağılmıştır.

Polis enstitümüz için

İsviçreli bir profesör şehrimize geldi

Ankara polis enstitüsü kriminoloji profesörlüğü için davet edilen İsviçreli tanınmış mütehasşıs Mark Payot bu sabahki sempon ekspresle refikasıyle birlikte Lozandan gelmiş, emniyet umum müdürlüğü namına bir heyet tarafından karşılanmıştır. Kendisine emniyet umum müdürünün bir mektubu tevdi edilmiştir. Enstitü direktörü Adilî kızı, mütehasşısın zevcesine bir buket vermiştir. Sirkeci garından doğrudan Tokatlıyan oteline giden profesör Payot bir muharririmize şunları söylemiştir:

— Türkiye'ye çağırıldığım için son derece memnunum. Beynel-milî bir şöhrete malik olan Liyon enstitüsü kriminoloji profesörü Lokar'ın muavini olarak uzun müddet çalışmak suretile ihtisasımı yapmış bulunuyorum. Artık polislik bir ilim ve laboratuvar işi olmuştur.

Yeni Türk polislerini yetiştirmek için bütün modern vasıtalarla başvurarak elimden gelen gayreti göstereceğim ve bu ilmi mesalin polislik mesleğinin inkişafı bakımından çok faydalı olacağına umuyorum."

İstanbulda polis teşkilâtını ve mektebini gözden geçirmek üzere birkaç gün kalacağım. Gelecek pazartesi günü Ankaraya giderek vazifeme başlayacağım.

Türk polisinin şöhretini ve yüksek kabiliyetlerini daha buraya gelmeden işittim. Değerli Türk zabıtasının erkânile tanışmak ve ilmi sahada beraber çalışmak imkânını bulduğum için çok mesudum."

Yeni bir Amerikan şilebi geldi

Eksport - Layn, Amerikan kumpanyasının bir tip üzerine yaptıracağı ve Karadeniz hattına tahsis edeceği sekiz yeni tip şilepten ilki dün limanımıza gelmiştir.

Gemide ilk sefer şerefine bir toplantı yapılmış, ve toplantıda bazı gazeteciler de bulunmuştur.

Etrüsk tamirden çıkıyor

Kazanlarını tamiri biten Etrüsk vapuru önümüzdeki hafta seferlerine başlayacaktır.

HABER
AKŞAM POSTASI
Sahibi ve Neşriyat Müdürü
Hasan Rasim Ulu
İDARE EVİ: İstanbul Ankara
Posta kutusu: İstanbul 216. Telgraf adresi: 2381
Yazı işleri telefonu: 2431
İdare
İlan
Tarihden Bahar Birişip işleri için
döğür. Posta borsası kuruy zamburak
yeni bezer kuruy zamburak
ABONE ŞARTLARI
Türkiye 9.00 Kr.
Sembolik 4.75
6 aylık 4.75
8 aylık 2.60
1 aylık 95

Düşündüğüm gibi

ATAÜRK

Türk milleti bugün tarihini çok matemli bir gününü yitirdi. Bugün Türk istiklal savaşının yıldönümünü yaşıyor.

Bugün Türk istiklal savaşının başkumandanı, Türk istiklal savaşının büyük önderi Kemal Atatürk'ün ölümünün birinci yıldönümünü yaşıyor.

Ölümünün üstünden bir yıl geçti. Bu bir sene içinde, hiç hesiz ki, Türk milleti onu daha anladı. Ve onu biraz daha tanıdı.

Çünkü, o artık hadisiye de coşup akan bir hayatı tarihin tuzuk çerçevesi içinde talele edilebilecek bir mekân oldu.

Atatürk hayatı, çok ve en seve seve sevilen bir hayat. Sıfatı: "Kahraman", sıfatı: "Kahraman". Türk tarihini, hakikatini, bilmiyorum, ne kadar mistik ve bu kadar hakiki bir varlık olarak mek istediler.

Halbuki Atatürk'ün, letinin nazarındaki mistik "Kahraman", ne kadar çok daha büyük, ne kadar çok daha reeldi.

Atatürk yalnız, kendi nın ilhamıyla, Türk tarihini, fasıl yaratmış olan bir olcacak görmek, onu yanlış anlamak ve hakikatini kadar uzaklaştırmak.

Hiç şüphesiz ki, Türk milletinin hayatında olarak ne yaptıysa, bu harur rin ilhamını gene o milletin yesinden aldığı için kudretli ve bu kadar kuvvetli varlık olarak aramızda etti.

Atatürk ne mistik bir şerdi, ne de milli bir tutmuş ve hareketin bilzce tanımayan, alan yan kaynaklardan alan peygamberdi. Onun ve bize bu kadar tesir ması, bütün bir milleti halinde arkasından bulunuşunun sırrı içimizde oluğu ve içimizden hepimizden daha evvel mizin inkişaf seyrinin ni anlamaz ve tarihini mesi mukadder olan gun bulunan bu istiklal ha sür'atla, daha hızla, saretle sürmesidir.

Evet, onun bütün büyük içinde yaşadığı cemiyetten tını almasıdır.

Hayır, onu Türk tarihini faslı yapan büyük adam telâkki etmek doğru değildir. Kendisi Türk tarihini bir çok büyük adamın böyle telâkki ettiğinin ona hakiki kıymetini biliriz.

Evet, herp sonunda letinin hayatındaki timai, siyasi ve tarihi yaratmış olduğu, onu ber yapmış bulundugu ki o bu kadar kuvvetli büyük ve faydalı oldu.

İstiklal savaş, tarasından yıkılışı, içtimai hayatta ve siyasi tindeki değişiklikler, hepi onun kudretini Türk için gelen inkılâpı onun, en büyük bir eseri.

(Devamı 4. sayfa)

Atatürk'ün Türk gençliğine hitabı

Ey, Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk İstiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebed, muhafaza ve müdafaa etmektir. Mevcudiyetinin ve istiklâlinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en büyük hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek, dahili ve harici bedhahların olacaktır. Bir gün, İstiklâl ve Cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunduğun vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin. Bu imkân ve şerait çok yette tezahür edebilir. İstiklâl ve Cumhuriyetine kasdedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilir. Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hiyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsi menfaatlerini müstevhillerin siyasî emelleriyle tevhid edebilirler. Millet, fakru zaruret içinde harap ve bitâp düşmüş olabilir.

Ey, Türk İstikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi, vazifen, Türk İstiklâli ve Cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

TELEGRAF TELEFON RADYO

İngilterenin Karadenizde tecavüz projesi yoktur

Avam kamarasında boğazlar vaziyeti mevzuubahs oldu

Küçük Haberler

* Japonlar Fransa'nın protestosuna ehemmiyet vermediler. Vei - Çu adasını işgal etmişlerdir.

* Alman - Amerikan cemiyeti reisi Fritz Kuhn'un davasına dün Newyorkta başlanmıştır. Kuhn, kendisine emanet edilen parayı çalmaktan suçludur.

Müdafaa avukatı, Yahudi jürilerin müekilli hakkında bitaraf karar veremeyeceklerini bildirmişse de mahkeme bu noktayı nazarı reddederek jüri heyetini Amerikadaki teamüle göre kurmuştur.

* Sofyada 19 teşrinisanide daimi bir Alman sergisi açılacaktır. Sergide yeni Alman malzemesi teşhir edilecektir.

* Çin Başvekilli Doktor Sunfo Londraya gelmiştir. Sunfo, Sunyat Sen'in oğludur. Çinin Londra elçisi Ko-Tai-Ci ile birlikte Lord Hali - fakı ziyaret etmiş ve uzun müddet görüşmüştür.

* İngilterede büyü bir şöreti olan işçi şeflerinden George Lansbury Ruzvelte bir telgraf çekerek bu korkunç harbi derhal durdurmak için Belçika ve Holanda hükümdarları tarafından yapılan asilâne teklif lehinde kudretli yardımını rica etmiştir.

Dış ticaret vaziyetimiz

Eylülde 11 milyon liralık ihracat yapıldı

Ankara, 9 (A.A.) — Dış ticaretimiz etrafında verilen resmi rakamlara göre, eylül ayı içinde, memleketimize yapılan 5.393.687 liralık ithalâta mukabil 11 milyon 219.085 lira kıymetinde ihracatta bulunulmuştur.

İkincikanundan eylül ayı sonuna kadar olan 1939 yılının dokuz ayı zarfında 99.432.263 liralık ithalâta karşı 84.803.532 liralık ihracat yapılmıştır.

1938 yılının aynı ayları içindeki dış ticaretimiz ise şu idi: İthalât: 112.219.737, ihracat: 70.034.797.

Üsküdar dün gece karanlıkta kaldı

Dün gece Üsküdar semtinde makineye arız olan bir sakatlık yüzünden elektrikler sönmüş, Üsküdar bütün gece karanlık kalmıştır.

Londra, 9 (A.A.) — İşçi mebusu Price, Avam Kamarasında çok mühim bir sual sormuş ve demiştir ki:

— "Molotofun nutkunu biliyoruz. Şimdi, Çemberlayn, Karadeniz sahilinde olmıyan bir devlet Karadeniz statükosunu tadile tegebbüs etmedikçe, bizim bu statü koya müdahale arzusunda olmamız, öyle bir tegebbüs halinde bile ancak Türkiye'nin rızasıyla müdahale edeceğimizi, Sovyet hükümetine açıkça göstermek isterler mi?"

Müsteşar Butler, şu cevabı vermiştir:

"Boğazları alâkadar eden meseleler Montrö mukavelesiyle hal edilmiştir. Yalnız şunu ilâve edebilirim ki İngiltere hükümeti-

nin Karadenizde bir tecavüz projesi yoktur...

Price ısrar ederek şöyle demiştir:

— Hükümet, Sovyet Rusya'nın endişelerini izale edebilecek bir anlaşma müzakeresinde bulunmak üzere Sovyet hükümetine bir yakınlık tesis etmek istemez mi?"

Buna da Butler şu cevabı vermiştir:

— Zannedirim ki, az evvel verdiğim cevap, İngiltere hükümetinin noktai nazarını kâfi derecede izah etmektedir.

Ankar muahedesi tasdik

Paris, 9 (A.A.) — Havas bildiriyor:

Üç taraflı Ankara muahedesi.

nin Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından ittifakla tasvibi, Parisde en büyük bir memnuniyetle öğrenilmiştir. Büyük Millet Meclisinin bu mesele için akdettiği celseye hakim olan hava ve bilhassa Şükrü Saracoğlunun heyecan verici sözleri, Pariste iştirak halinde bulunan üç milleti birbirine bağlayana derin dostluğun yeni birer bürhanı telâkki edilmektedir.

Dürüstlük ve cesurluk yüksek vasıfları karşısında müttelik bir hürmet duyulan Türkiye'ye karşı, Fransada bir sempati ananesi mevcuttur. İki memleketin menfaat birliği ve Akdenizde sulhün idamesini temin hususunda ki kaygu beraberliği, bu ananeyi yeni bir kuvvet vermektedir.

Almanlar gece baskınlarına başladılar

İngiliz tayyareleri Almanya üzerinde bir keşif uçuşu daha yaptılar

Paris, 10 — Almanlar evvelki gece karanlıktan istifade ederek muhtelif hücumlarda bulunmuşlardır.

Bütün cephe, Moselle'den Ren nehrine kadar, her zaman, kinden daha kuvvetli ve daha mütearrız keşif kolları, Fransız mevzilerine tecavüz etmişlerdir. Fransız kıtaatı bu mevzilerin yardımına koştuğundan, bu taarruzun intag ettiği çarpışmalar çok şiddetli olmuştur. Karanlık, otomatik silah atışlarını güçleştirdiği için muharibler el bombaları kullandılar. Bilhassa Moselle ile Sarre arasındaki muharebeler şiddetli olmuştur.

Alman faaliyeti mahsus dercede artmıştır. Fakat bundan umumî bir netice çıkarmak imkânı

henüz yoktur. Yalnız bu hücumlarla Zigfrid hattına yeni kıtalar gelmiş olması keyfiyeti birbirleriyle alâkalı addolunabilir.

Tayyarelerin faaliyeti

Londra, 10 — İngiliz hava nezareti iki İngiliz keşif tayyaresinin Şimal denizi üstünde üç Alman tayyaresiyle harbe tutuştuğlarını bildirmektedir. Bir Alman tayyaresi düşmüş, ve batmıştır. Alman tayyarelerinden ikincisi de düşmüşse de batıp batmadığı hakkında kat'i bir şey söylenememektedir.

Diğer taraftan birkaç İngiliz tayyaresi Almanyanın şimali garbi mntakası üstünde keşif harekâtı yapmışlar ve fotoğraflar almışlar, bu mntakaları tesbit et-

mişlerdir. Tayyarelerden bir tanesi müstesna diğerleri tamamen üstlerine dönmüşlerdir.

Yakalanan Fin vapuru

Bir müddettir haber alınmayan bir Finlandiya vapuru pazar günü Almanlar tarafından yakalanmıştır. Bu vapurun Stettinde mevkuftutulduğu zannediliyor.

Almanya'yı abloka

İngiliz kaçak mücadelesi servisi bir hafta zarfında 41 Hollanda, 35 İtalyan, 28 Norveç, 14 Yunan, 13 Danimarka, 11 Amerikan, 10 İsveç ve 7 Finlandiya vapuru durdurmuştur.

Bu müddet zarfında gerek yeni ve gerek evvelce tevkif edilen vapurlardan 102 vapur serbest bırakılmıştır.

Atatürk ün ölmez vecizeleri

Muharebe, daimi mücadele halinde bulunan gayri mer'î kuvvetlerin göze görünür bir şekil ve suret almasıdır.

Dertli insanlar muhatapının derdini dinlemekten ziyade kendi cerihalarını açmaktan zevk alırlar.

Nihayetsiz bir hürriyet kabil tasavvur değildir, hakların en büyüğü olan hakkı hayyat bile mutlak değildir.

Düşmana merhamet aciz ve zaafıdır. Bu, insanîyet göstermek değil, insanlık hassasının zevalini ilân etmektir.

Varlığımızı, istiklâlimizi kurtaran bütün ef'al ve harekât, milletin müşterek fikrinin arzusunun, azminin yüksek tecelliyatından başka bir şey değildir.

Heyeti içtimaiyemizde, devletimizde hürriyet bipayandır. Ancak onun hududu onu bipayan yapan esasın mahfuziyetile kaim ve mahduttur.

Büyük hadiseler, fikirlerde büyük inkılaplar yapar.

Bu millet evlâtlarının fedakârlıkları, kahramanlıkları için vahidi kıyası bulunamaz.

Samimî dostlar sevdikleri tarafından bir işkenceye mahkûmdurlar. O işkence sevdiklerinin dertlerini dinlemektir.

Saygırsızlığın, tecavüzün küçüğü, büyüğü yoktur.

Feâketler insanları, akılları başında milletleri daima azimkâr, ceyyit hamlelere sevkeder.

Herhangi bir muamele telâkkiye göre müsnet veya menfi tesire maruz kalabilir.

Hükümet millettir ve millet hükümettir.

Samimiyetin lisanı yoktur, samimiyet kabili izah değildir, o, gözlerden ve nasiyelerden anlaşılabilir.

Vazı kanun olan insanlar birtakım evsafı mümtazeye malik olmak mecburiyetindedirler.

İnsanlar tabiaten, fıtraten beraber yaşarlar. Fakat beraber yaşayan insanlar mutlaka idare edilmek ihtiyacındadırlar.

Cumhuriyet fazileti ahlâkiyeye müstenit bir idaredir, Cumhuriyet fazilettir.

Hissiyat denilen şey aklın, mantığın, muhakemenin çok fevkinde bir kuvvet ve kudrete maliktir.

Esaslı ve kıymetli bir noktai azimet bulduktan sonra ondan muazzam gayeye yürümek ve ona vâsıl olmak elbette müyesser olacaktır.

Genç fikirli demek, hakiki fikirli demektir.

Hayat mücadeleden ibaret tir.

Her türlü muvaffakiyetin, her nevi kuvvetin, kudretin memberı hakikisi milletin kendisi olduğuna kanaatim tamdır.

Mevcudiyeti milliyetimize düşman olanlarla dost olmıyalım.

Millî Şefin Türk milletine beyannamesi

Büyük Türk milletine;

Bütün ömrünü hizmetine vakfettiği milletin ihtiram kolları üstünde Ulu Atatürkün fânî vücudu istirahat yerine tevdi edilmiştir. Hakikatte yattığı yer, Türk milletinin onun için aşk ve ıftiharla dolu olan kahraman ve vefalı göğsüdür.

Atatürk, tarihte uğradığımız en zalim ve haksız ittihâm gününde meydana atılmış, Türk milletinin mâsum ve haklı olduğunu iddia ve ilân etmiştir. İlk önce ehemmiyeti kavramamış olan gür sesi, aslâ yıpranmıyan bir kuvvetle nihayet bütün cihanın şuuruna nûta etmiştir.

En büyük zaferi kazandıktan sonra da Atatürk, ömrünü yalnız Türk milletinin haklarını, insaniyete ezeli hizmetlerini ve tarihe hâskettiği meziyetlerini ispat etmekle geçirmiştir. Milletimizin büyüklüğüne, kudretine, faziletine, medeniyet istidadına ve mükellef olduğu insaniyet vazifelerine sarsılmaz itikadı vardı. "Ne mutlu Türküm diyene" dediği zaman, kendi engin ruhunun, hiç sönmıyen aşkının en mânâlı bir surette hulâsa etmişti.

Fena zihniyet ve idare ile geri bırakılmış Türk cemiyetini, en kısa yoldan insanlığın en mütakâmil ve en temiz zihniyetlerle mücehhez modern bir devlet haline getirmek, onun başlıca kaygısı olmuştur. Teşkilâtı esasımızda ve bugün bütün vatandaşların vicedanlarında yerleşmiş olan lâik, milliyetçi, halkçı, inkılâpçı, devletçi cumhuriyet, bize bütün evsafı ile Atatürk'ün en kıymetli emanetidir.

Üfûlündenberi Atatürk'ün aziz adı ve hatırası, bütün halkımızın en candan duygularıyla sarılmıştır. Memleketimizin her köşesinde ve bütün milletçe kendisine gösterdiği samimî bağlılık, devlet ve milletimiz için kudret ve vefanın belâğı misalidir. Türk milletinin aziz Atatürk'e gösterdiği sevgi ve saygı, onun niçin Atatürk gibi bir evlât yetiştirebilir bir krânak olduğunu bütün dünyaya göstermiştir. Atatürk'e tâzim vazifemizi ifa ettiğimiz bu anda, halkımız, kalbimden gelen şükran duygularını ifade etmeyi, ödenmesi lâzım bir borç saydum.

Milletler arasında kardeşçe bir insanlık hayatı Atatürk'ün en kıymetli ideali idi. Bütün dünyada ölümünün gördüğü ihtiramı, insanlığın âtisi için ümit verici bir müjde olarak selâmlarım. Bu sözlerim, yazarlar ve toprağımızda şövalye askerleri ve mümtaz şahsiyetlerle yazımıza iştirak eden büyük milletlere, Türk milleti adına şükranlarımız ifadesidir.

"Lütfen sayfa çeviriniz."

ATATÜRK'ün orduya mesajı

30-I. Teşrin - 938

Zaferleri ve mazisi insanlık tarihile başlayan, her zaman zaferle beraber medeniyet nurlarını taşıyan kahraman Türk ordusu;

Memleketini en bakanlı ve müşkül anlarda zulümden, felâket ve musibetlerden ve düşman istilasından nasıl korumuş ve kurtarmışsa Cumhuriyetin bugünkü feyizli devrinde de askerlik tekniğinin bütün modern silah ve vasıtaları ile mücehhez oldu, gün halde vazifeni aynı bağlılıkla yapacağına hiç şüphem yoktur.

Bugün; Cumhuriyetin 15 inci yılını mütemadiyen artan büyük bir refah ve kudret içinde idrak eden büyük Türk milletinin huzurunda kahraman ordu, sana kalbi şükranlarını beyan ve ifade ederken büyük ulusumuzun iltihar hislerine de tercüman oluyor.

Türk vatanının ve Türklük camiasının şan ve şerefini dahili ve harici her türlü tehlikelere karşı korumaktan ibaret olan vazife her an ifaya hazır ve amade olduğuna benim ve büyük ulusumuzun tam bir inan ve itimadımız vardır. Büyük ulusumuzun orduya bahşettiği en son sistem fabrikalar ve silahlarla bir kat daha kuvvetlenerek büyük bir feragati nefis ve istihkarı hayat ile her türlü vazifeyi ifaya müheyya olduğunuz eminim. Bu kanaatle kara, deniz, hava ordularımızın kahraman ve tecrübeli komutanları ile subay ve eratını selamlar ve takdirlerimi bütün ulus muvacehesinde beyan ederim.

Cumhuriyet Bayramının 15 inci yıldönümü hakkınızda kutlu olsun.

Yas günümüz

(Baş tarafı 1 incide)

İlî Şef İsmet İnönü'nün beyanına mesini okumuştur. Bundan sonra da musiki muallim mektebi orkestrasının çaldığı matem marşı nı neşretmiştir.

Radyo, öğle ve akşam mutat saatlerinde çalışacak, ajans habercilerini bildirecektir. İsmet İnönü'nün beyanname de 18,45 de farça, 19,45 de arapça ve gece İngilizce, Fransızca, Almanca okunacaktır.

Üniversitedeki merasim

Üniversitede yapılan merasime İstanbul Vali ve Belediye reisi Lütfi Kırdar, İstanbul Komutanı General Halis, şehrimizdeki mebuslarla yüksek memurlar iştirak etmişlerdir.

Merasim Üniversite konferans salonunda yapılmış, saat tam 9,05 e geldiği anda, salondakilerin hepsi ayağa kalkarak Atatürkün ruhunu tazim maksadile beş dakika ihtiram vaziyetinde durmuşlardır. Bu sırada salonda hiç kırık sesleri akisleniyor, gözyaşları siliniyordu.

Bundan sonra, Üniversite Rektörü Cemil Bilsel kürsüye gelerek büyük Atanın hayatını, Türk milletinin hayatında oynadığı büyük rolünü ve yaratıcılığını övmüştür. Rektörden sonra dekan Hâmid de kısa bir hitabede bulunmuş ve genç bir talebe de kürsüye gelerek ikinci Reiscumhurumuz, İsmet İnönü'nün Türk milletine beyannameini heyecanlı bir sesle okumuştur.

Toplantıya iştirak edenler, merasim bittikten sonra önde Vali Lütfi Kırdar, General Halis, profesörler olduğu halde muazzam bir alay halinde dizilmişler ve yavaş yavaş yürüyüşle Taksim âbidesine giderek âbideye çelenk koymuşlardır.

Halkevlerinde

Atatürk'ün ebediyete intikali anında bütün Halkevlerinde de

Devletimizin bânisi ve milletimizin fedakâr, sadık hâdimi, İnsanlık idealinin âşk ve mümtaz siması,

Eşsiz kahraman Atatürk! Vatan sana minnettardır!

Bütün ömrünü hizmetine verdiği Türk milleti ile beraber senin huzurunda tâzim ile iğiliyoruz. Bütün hayatında bize ruhundaki ateşten canlılık verdin. Emin ol, aziz hatıran sönmez meşale olarak ruhlarmızı daima ateşli ve uyanık tutacaktır.

Reiscumhur
İSMET İNÖNÜ

merasim yapılmış, Eminönü Halkevinde İstanbul Parti müfettişi Tevfik Fikret Silay, sabık başvekil Celâl Bayar, oğlu Refi Bayar, bazı mebuslarımız ve vali muavini Halûk Nihat Pepeyi bulunmuşlardır. Eminönü Halkevindeki merasime iştirak edenler Sarayburnundaki Atatürk âbidesine Şişli Halkevine iştirak edenler Harbiye mektebi önündeki âbideye, Beyoğlu Halkevine iştirak edenler de Taksim âbidesine birer çelenk koymuşlardır.

Mekteplerde

Mekteplerde yapılan merasimde de muallimler tarafından talebeye, Atatürkün emsalsiz kahramanlıkları ile hayatr anlatılmış, ve büyük ölüye hürmeten beş dakika ayakta sükût edildikten sonra bahçede veya salondaki Atatürk büstüne birer çelenk konulmuştur.

Bayraklar yarıya indirildi

Saat tam 9,05 de bütün resmi devair ve müessesat bayraklarını dükkânlar ve mağazalar da kenkenlerini yarıya kadar indirmişler, herkes olduğu yerde bir müddet durarak Atatürkü anmışlardır.

Eğlence yerleri

En büyük matem günümüz olan bugün şehrimizdeki bütün eğlence yerleri programlarını tatbik etmiyerek ve müesseselerini kapatarak umumî teessüre iştirak etmişlerdir.

Ronman tetrikalarımız

Roman tetrikalarımızı millî matem dolayısıyla bugün dercetmedik. Yarın nesirlerine devam edeceğiz.

Bugün Ankaradan gelenler

Sıhhat Vekâleti müsteşarı Asım Arar, Fransız ve Polonya sefirleri ile İtalyan matbuat ateşesi bugünkü ekspresle Ankara'dan şehrimize gelmişlerdir.

Dünün ve bugünün haber ve hâdiseleri

SON DAKİKA

Münihte ölenlerin cenazesi kaldırıldı

Berlin, 10 (Hususi) — Evvelki gün Münih tarihî birahanesinde yapılan suikast esnasında ölen 16 Nazinin cenazesi kaldırılmıştır.

Hitler namına merasimde muavini Hess bulunuyordu. Tabutlar meydanın ortasına konulmuş, Hess de her tabuta ayrı ayrı yaklaşarak Hitlerin gönderdiği 16 çelenkten birer tane bırakmıştır. Müteakiben ordu namına da büyük bir çelenk konulmuştur. Cenaze merasimi bittikten sonra asker müfrezeleri havaya 16 defa salvo atmışlardır.

Almanyada 180 kişi idam edildi

Muhtelif şehirlerde rejim aleyhinde nümayişler yapıldığı haber veriliyor

Paris, 10 — Kopenhagdan gelen haberlere göre son zamanlarda Hamburg, Potsdam ve sair Alman şehirlerinde harb ve rejim aleyhinde nümayişler yapılmış, ve büyük ölüye hürmeten 180 kişi idam edilmiştir.

Berlinden gelen haberlere göre sabık Alman veliahdı prens

Giyom, Potsdamda bir gezinti esnasında halk tarafından lehinde tezahürat yapıldığı cihetle, polis tarafından nezaret altına alınmıştır. Prens Cecil Haufen'deki malikânesinden dışarı çıkmıyacağına dair polise namusu üzerine söz vermiştir.

Hollanda Almanya hududunda çarpışma

(Baş tarafı 1 incide)

Hollandada seferberlik tamamlanmış gibidir. Amsterdamda sey rüsefer durmuş gibidir. Çünkü bütün nakil vasıtaları askeri makamlarca müsade edilmiştir. Hollanda erkânı harbiyesi birinci müdafaa hattını hazırlamış, bu kanalları açarak muntakayı su altında bırakmıştır.

Diğer taraftan Belçika da askeri hazırlığını tamamlamıştır. Belçikada silah altında 600 bin kişi vardır. Belçika başkumandanlığı, icabında Hollandaya yardım etmek üzere Hollanda hududuna asker sevk etmiştir. Alber kanalı boyunca siperler kazılmıştır.

Bütün blokhevzlar işgal edilmiştir.

miş, köprülere icabında atılmak üzere dinamitler konulmuştur.

Belçikada

Brüksel, 9 (A.A.) — Burada çıkan Vingtieme Siecle gazetesi, henüz silah altına çağırılmış olan son fırkanın da seferber edildiğini yazıyor. Belçika ordusu mevcudu, bu suretle 600 bini bulmaktadır.

Müttefikler vaziyeti tetkik ediyor

Londra, 9 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesi, Hollanda hududunda Alman kıtaatının yaptığı tahşidat hakkındaki haberlerden sonra, vaziyet, dün İngiliz kabinesi tarafından esaslı surette tetkik edildiğini ve Lord Halifaksın Fransız hükûmetiyle bu hususta temasa geldiğini yazmaktadır.

Alman konsolosluğu

Bu sabah Beyoğlunda oturan bazı karilerimiz gazetemize telefonla müracaat ederek Ayaspağadaki Alman konsolosluk binasına, büyük matemimize iştirak âlâmeti olarak yarıya indirilmiş bir bayrak çekilmediğini bildirmişlerdir. İtalyan konsolosluğu da dahil olarak diğer bütün cenebi konsolosluklar pek tabii olarak bayraklarını yarıya indirmek suretiyle millî matemimize karşı bir saygı eseri gösterdikleri halde Alman konsolosluğunun bu hareketten uzak kalışı nazarı dikkatimizi celbetti.

Tahkik ettik. konsoloshaneyeye bayrağın ancak saat on birden sonra matem âlâmeti olarak çekildiğini öğrendik.

Şehrimiz Alman mahafilinde konsoloshaneyeye bayrağın üç saat

geç çekilişinin sebebi şöyle izah ediliyor:

Konsoloslukları âlakadar eden merasim günlerine ait programlar, en kıdemli konsolos tarafından tanzim edilerek diğerlerine bildirilmesi mutacdır. Şehrimizdeki en kıdemli konsolos ise hâlen Fransız konsolosudur.

Almanlar, Fransızlar, harp halinde olduklarından buraadki konsoloslukları arasındaki münasebet kesilmiştir.

Bu yüzden bayrağın yarıya indirilmesi hakkında Alman konsolosluğu bir teblig yapılamadığından konsoloslukta bayrak çekilmesine lüzumun farkına varılmamış ve sonradan öğrenilince derhal matemimize iştirak için tedbir alınmıştır.

Münih suikasti

(Baş tarafı 1 incide)

dolaylı mazur görülmesini rica eder.

Hes öldü mü?

Ölenler arasında Hitlerin muavini Hess'in de bulunduğu ısrarla söylenmekteyse de Berlinde bu haber tekbiz edilmekte ve birinci derecede hiçbir Nazi sefinin bulunmadığı bildirilmektedir. Ölenler 7 yi bulmuştur. 63 de yaralı vardır.

900 Bin mark mükâfat

Alman polis müdürlüğü dün şu tebliği neşretmiştir:

"Münih suikasti hakkında yapılacak tahkikat failerin izini yabancılara memleketlere götürmekte ve bu binaen, Almanyada ve rilecek altı yüz bin marktan başka, haricte Alman sefaret, konsolosluk, ve sair teşekküllerin mücürimlerin ortaya çıkarılmasına yardımcı mahiyette verilecek mükâfat için 300.000 mark mütemim mükâfat tesbit edilmiştir. Bu mükâfat salâhiyettar Alman mümessilleri tarafından yabancı paralar olarak tesviye edilecektir."

Topyekün harp!

Alman gazeteleri İngiltereyi itihama devam ediyorlar. Deutscher Dienst gazetesi, suikasti İngiliz gizli servisi ajanlarının terbiye ettiklerini iddiadan sonra diyor ki:

"Bu cinayetten sonra biliyoruz ki, harb topyekün harb olacak."

Suikast mürettep mi?

Havas ajansının Amsterdam yoluyla Berlinden öğrendiğine göre nazi siyasi mahfillerinin, fuhuş aleyhine yapılan suikaste vermek istedikleri mana şudur: Allah Hitlerin koruyucusudur. Bu mahafil, daha hiçbir tahkikat yapılmadan, suikastın yabancı eller tarafından hazırlandığını söyleyerek, Alman milletini tahrike çalışmaktadır.

Ancak Hitlerin, nutkuna bağlanmadan evvel bilhassa hararetli bir şekilde söylediği ve hile, Allah tarafından herhalde himaye edilmekte olduğuna Alman milletini kandırmak, saniyen, hâlâ bol sevik aleyhtar olarak kalıp nedamet etmiyen birkaç nazi mensubunu ortadan kaldırmak maksadıyla, bu suikastın gestapo tarafından hazırlanmış olması vaçittir.

Suikast topyekün harbe bir vesile mi?

Paris, 9 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Münih suikasti hakkında bitaraf müşahitlerden alman ve Paris'e bildirilen itibalar aynı neticede birleşmektedir: Suikast garib ve karanlık şartlar içinde cereyan etmiştir. Raystag yangını, ıktınabı imkânsız bir surette hatırlatmaktadır.

Müşahitler mevsimsiz ve çabuk bir karardan sakınmakla beraber surasını kaydediyorlar ki, nazi zımmadları İngiltereye karşı "topyekün harb", e başlamak için müsait bir hava yaratmak istedikleri takdirde başka türlü hareket etmeyeceklerdi.

Bununla beraber, suikastın mühim bir tasfiyeye behane teşkil etmeğe matuf olduğunu ve halâ ki derin hoşnutsuzluğuna işaret bulunduğunu zannedenler de çoktur.

Bale'de çıkan National Zeitung gazetesi bu hususta bazı müsbet doneler kaydediyor:

Bir kere Hitlerle karşı yapılan bu suikast ilk defa olarak resmen ifşa ediliyor. Bundan evvel, ki teşebbüsler ya ihtimamla örtbas edilmiş veya infialle takib edilmemiştir.

Diğer taraftan, Hitler ve bütün diğer mühim şahsiyetler suikastten birkaç dakika evvel salolu terk etmişlerdir. Hitler Münih'e kadar gelecek vakit bulduğuna göre, Berlinde derhal çağırılmasındaki istical şüpheli görülmüştür.

Keza müşahitler sunu da bildiriyorlar:

Endişe âlâmetleri Almanya artmamış olsaydı, Alman milletinin sefine karşı itimadını bu kadar ileri sürmeğe lüzum görülmezdi.

Hitlere tebrik telgrafları

Berlin, 10 — Münih suikastından kurtulduğundan dolayı Hitler'e cenebi memleketlerden gelen telgrafları gelmeğe başlamış. Hırvat kralı ve Musolini, Hitler'e da kraliçesi telgraf göndermişlerdir.

Suç işliyen zabıta memurları

Süratle tecziye edilecek

Emniyet Müdürü gazetemize beyan bulundu

İstanbul Emniyet Müdürlüğünün, zabıta memurları arasında suç işliyenleri süratle takip ve yeni tedbirler itihaz ettiğini beyan aldık.

Emniyet Müdürü Muzaffer Akalın, bu hususta bir muharririmize aşağıdaki izahatı vermiştir:

— Zabıtanın hareketlerinden, suç teşkil edenler hakkında, takibatı istilzam edenler için mevzuat dairesinde, inzibatı zayıf müstakim bulunanlar için Emniyet Müdürlüğünde mevzuatı polis divanı ile inzibat komisyonu tarafından icap eden kararlar verilmektedir.

Bu inzibatî hareketlerden sen cezalandırılmas salâhiyetine ze mevdu olanlar hakkında, kamu salâhiyeti kullanılıyor. İnzibatî cezaların müessesesi, bilmesi, bunların hâdis ve hareketlerin akabinde tatbik edilmemesi bağludur.

Bu maksatla polis divanı inzibat komisyonuna mevdu evvelki azamî süratle neticelenmiştir. mesî gözönüne alınmış olduğu bir müdüriyet makamının salâhiyeti dahilindeki maddelerin teşekküllere tevdi edilmeve müdüriyet makamınca cezalandırılmaları da matlûp süratî bir daha temin etmektedir.

Düşündüğüm gibi

ATATÜRK

(Baş tarafı 2 inci sayfa) anlayışla tarihin seyri istikametine doğru sevk edilmemiş olduğunu gösterir. Ve işte onun büyük lûğu de buradadır.

Yoksa hakiki ve reel kayıplar çok büyük olan ve tarihin kaydettiği en büyük şahsiyetlerden biri bulunan Atatürk'ü sadece "Kahraman", olarak telâkki memiz ve onu öyle görüp, göstermeğe çalışmamız bir hata olur.

"Kahraman", masallara şan bir tiptir.

Halbuki Atatürk, Atatürk müz Türk tarihinin en büyük en güzel, en parlak hakikatlerinden biridir.

Hakikatin ta kendisidir.

Atatürk, Türk milletinin düşmemiş, Türk milletini kendi içinden fıksınmıştır.

Çünkü hiç bir milletin, hiç devrin, hiç bir cemiyetin, o hinde; o milletin, o devrin, o cemiyetin içine mistik bir şey girmek düşüp, onu kurtarmak için çalışmamıştır.

Milletler, devirler, ve cemiyetler, kendi kurtarıcılarını, tarihlerine daima kendi işlerinden hediye etmişlerdir.

Bu her zaman böyle olmuştur ve başka türlü olmasa da mümkün yoktur.

Suat Derviş

TAKSİM

SİNEMASINDA YARIN MATİNELERDEN İTİBAREN

"Aşkın Göz Yaşları", ve "Yağsın Aşk", filmlerinin unutulmaz san'atkarı

ABDÜLVAHAP BEYAZ GÜL

Türkçe sözlü - Arapça şarklı

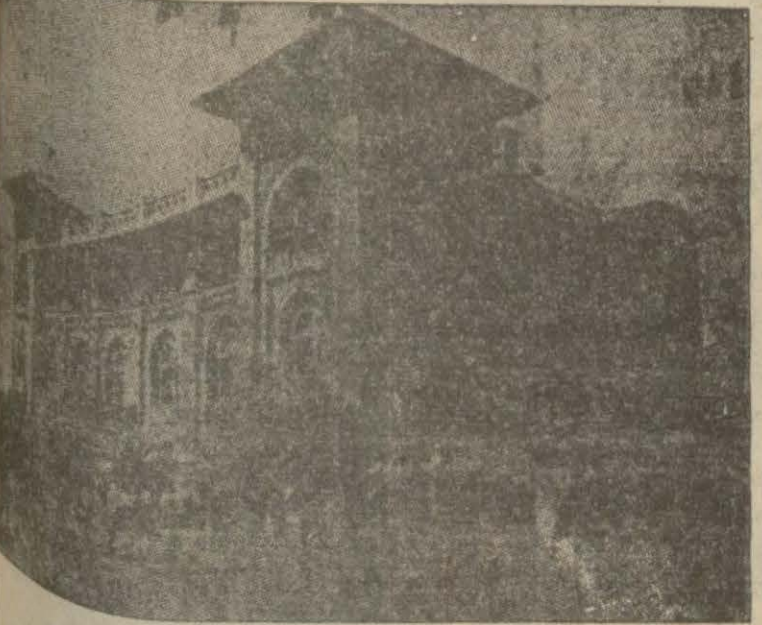
Aşk, ihtiras, hicran romanı bayram haftasının en büyük zafer programı olacaktır.

GRİPİN

Baş, Uış, Nezle, Grip, Romatizma,
Grip, Kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal
keser. İcabında günde 3 kase alınabilir
Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 265
Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa yapılacak kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiyeler verilecektir:

Adet	1,000	Lirahk	4,000	Lira
4	500	"	2,000	"
4	250	"	1,000	"
40	100	"	4,000	"
100	50	"	5,000	"
120	40	"	4,800	"
160	20	"	3,200	"

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 lirası aşan düşümlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Selimiye Askeri Satınalma Komisyonu ilânları

Selimiye Tümen ve Karadeniz boğazı birlikleriyle Haydarpaşa süel binalarının ihtiyacı için evsaf ve şeraiti dahilinde 3/11/1939 tarihinde yapılan (4) kalem yazı sebze için talipleri tara- fından teklif edilen bedel haddi lâyık görülmediğinden 20/11/1939 pa- raları günü saat 14 de pazarlıkla satın alınacaktır. Tahmin bedeli (6005) kuruştur. İlk teminat (450) lira (43) kuruştur. Şartname her komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte ilk te- minat paralarıyla birlikte Selimiyedeki Tümen satınalma komisyonuna gelmeleri. (9333)

İstanbul Belediyesi ilânları

Beyazıt Koska caddesinde 166 - 168 - 170 - 172 numaralı ev ve binaların enkazının satışı açık arttırmaya konulmuştur. İhale 13/11/1939 pazarı günü saat 14 de daimi encümünde yapılacaktır. Muhammen bedeli 600 lira ve ilk teminat 45 liradır. Şartname zabıt ve muamelât kalemünde görülebilir. Taliplerin ilk teminat makbuz veya talipleri ile ihale günü muayyen saatte daimi encümünde bulunmaları. (8920)

Ankara caddesinin en işlek, en muteber yerinde

Kiralık dükkân

VAKİT matbaası idaresine müracaat

ŞEHİR TİYATROSU
Ankara'nın ölümlü yıldönümü mü-
nasebiyle tiyatrolarımız
kapalıdır

YAZI — Karaköy postanesile
Karaköy iskelesi arasında içinde
suferi ve diğer vesikalarını mu-
hazir ediyorum. Beyazıt Koska
caddesinde 22 - numarada
Beyoğlu Kumbarcı yokuşu Ter-
razisi 22 - numarada 22 -
Beyoğlu Ali oğlu 1300 doğumlu İne

Mantarlı muşambalar, storlar,
perdeler vesair her türlü
TEFRİŞAT

levazimatı, Beyoğlunda BAKER
mağazalarında her yerden müsa-
it şartlar ve ucuz fiyatlarla sa-
tılmaktadır. Beyazıt Koska caddesi-
nde haseler, yatak çarşafı ve
yünü yatak örtülerinin fiyat
ları kıyas kabul etmez derecede
ucuzdur ve rekabetten aridir-
ler.

bolulu İzzet,

ŞEKER BAYRAMININ TADI

HACİ BEKİR

Şekerini ile daha güzel çıkar.
Bir buçuk asırdanberi devam eden ve her iştirak ettiği enternas-
yonal sergilerde daima birinciliği kazanarak dünyaya nam veren
ALİ MUHİDDİN HACİ BEKİR
Bahçekapı merkez mağazasile Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy şubele-
rinin vitrinlerini bayram münasebetile gelin odası gibi süslemiş

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü ilânları

Münakalat vekâletince yapılan ilânla 15 teğrinievvel 939 ve bilâ-
hare idaremişce yapılan ilânla da 31 teğrinievvel 939 tarihine kadar
kabul edileceği bildirilmiş olan, İngiltereye ismarlanacak gemiler hak-
kındaki tekliflerin kabul müddetinin 30 teğrinisani 939 tarihine kadar
temdit edildiği ilân olunur. (9262)

İs. Komutanlığı Satınalma Komisyonu ilânları

Komutanlık birlikleri için 84000 kilo patates şerait ve evsafı dahilinde
satın alınacaktır. Açık eksiltme ile ihalesi 20 teğrinisani 939 pazartesi
günü saat 10 da yapılacaktır. Muhammen bedeli 3906 liradır. İlk teminatı
293 liradır. İsteklilerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile belli gün
ve saatte Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (9030)

Komutanlık birlikleri ihtiyacı için şerait ve evsafı dahilinde (742000)
kilo kuru ot kapalı zarf usulile satın alınacaktır. İhalesi 20 ikinciteşrin
939 pazartesi günü saat 11 de yapılacaktır. Muhammen bedeli 19663 liradır.
İlk teminatı 1474 lira 73 kuruştur. Taliplerin ihale günü ihale saatinden
bir saat evveline kadar ilkteminat makbuz veya mektupları ile teklif
mektuplarını Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna vermeleri.
(9031)

İstanbul komutanlığı birlikleri ihtiyacı için 533000 kilo saman satın
alınacaktır. Kapalı zarf ihalesi 21 ikinciteşrin 939 salı günü saat 11 de
yapılacaktır. Muhammen bedeli 8794 lira 50 kuruştur. İlk teminatı 660
liradır. İsteklilerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile teklif mektup-
larını ihale günü ihale saatinden bir saat evveline kadar Fındıklıda ko-
mutanlık satınalma komisyonuna vermeleri. (9032)

İhale günü talibi çıkmıyan Çerkesköyünde yapılacak iki bölüklü bir
pavyon keşif cetveli ve plânları dahilinde yaptırılacağından tekrar kapalı
zarf ihalesi 11 ikinciteşrin 939 cumartesi saat 11 de yapılacaktır. Mu-
hammen bedeli 44577 liradır. İlk teminatı 3343 lira 1 kuruştur. Keşif
cetveli ve plânları ile şartnameleri ait olduğu şubesinden bedeli mukabi-
linde verilebilir. İsteklilerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile 2490
sayılı kanunun 2-3 maddelerinde yazılı vesikalar ile ihale gününden 8
gün evvel Vilâyet Nafia fen müdürlüklerinden alacakları vesikalar ile be-
raber ihale günü ihale saatinden bir saat evveline kadar teklif mektupla-
rını Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna vermeleri. (8875)

Komutanlığa bağlı birlikler için 15000, 15000 ve 20.000 cem'an 50.000 kilo
sadeyağı ayrı ayrı pazarlıkla satın alınacaktır. Münakasasına 16/II. Teğ-
rin/939 perşembe günü saat 10.30 da başlanılacak ve aynı günde ihalesi
yapılacaktır. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda Komutanlık Satın-
alma Komisyonuna gelmeleri. (9376)

Komutanlık birliklerinde mevcut hayvanlardan çürüğe çıkarılan
dokuz baş hayvan açık arttırma ile satılacaktır. Artırmasına 30/II. Teğ-
rin/939 perşembe günü saat 10 da başlanılacak ve aynı günde ihalesi ya-
pılacaktır. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda Komutanlık Satın-
alma Komisyonuna gelmeleri. (9377)

Muhabere bölüğü güvercinleri için aşağıda cins ve miktarı gösteri-
len işe maddeleri pazarlıkla satın alınacaktır. Münakasasına 18/II. Teğ-
rin/939 cumartesi günü saat 10.30 da başlanılacak ve aynı günde ihalesi
yapılacaktır. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda Komutanlık Satın-
alma Komisyonuna gelmeleri. (9378)

Cinsi	Mikdarı
Mercimek	1000 kilo
Pirinç	800 "
Arpa	800 "
Darı	800 "
Kenevir	500 "
Keten	500 "
Mısır	500 "
Buğday	500 "
Kaya tuzu	100 "

Komisyonumuzda mevcut keşif cetveli ve şartnamesi mucibince
Hacımköyünde mutfak ocakları tevsiyan tamir ettirilecektir. Muhammen
keşif bedeli 427 lira 38 kuruştur. İlk teminatı 32 lira 5 kuruştur. Pazar-
lık ihalesi 17/II. Teğrin/939 cuma günü saat 10.30 da yapılacaktır. İs-
teklilerin belli gün ve saatte ilk teminat makbuz veya teminat mektupla-
rile Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (9379)

Askeri Fabrika'lar Umum Müdürlüğü ilânları

Kırıkkalede yaptırılacak inşaat

Keşif bedeli (43454) lira 90 kuruş olan yukarıda yazılı inşaat askeri
Fabrikalar Umum Müdürlüğü merkez satınalma komisyonunca 22-11-
939 çarşamba günü saat 15 te kapalı zarf ihale edilecektir. Şartname 2
lira 18 kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat te-
minat olan (3259) lira (12) kuruşu havi teklif mektuplarını mezkûr gün
de saat 14 de kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 nu-
maralı kanunun 2 ve 3. maddelerinde yazılı vesaikle muayyen gün ve
saatte komisyona müracaatları. (9116)

Harp Okulu Komutanlığından:

1 — Harp Okulundan subay çıkacak okurlar için 771 tane sırma
kemeri, püskül, kılıç ve apolet kapalı zarf ihale eksiltmeye konmuştur. Ek-
siltme 25/2. Teğ./939 cumartesi günü saat 11 de Ankara Harp okulu
binasında müteşekkil komisyonda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 12336 lira ve ilk teminatı 926 liradır. Şart-
namesi Ankara mezkr komisyonunda ve İstanbulda İstanbul levazım
amirliği satınalma komisyonunda ve nümunesi ise Ankara komisyon-
da görüldür.

3 — Eksiltmeye gireceklerin şartnamesinde yazılı vesikalar ve ilk
teminat mektup veya makbuzlarını havi teklif mektuplarını belli gün
ve saatte bir saat evvel komisyonda bulundurmaları. (9312)

RADYOLİN ile Niçin Dişleri fırçalamak lâzımdır!

Çünkü geceleri ağız guddeleri-
nin ifrazatıyla dişler ve diş etle-
ri dolmuştur; çünkü yemekler,
sigara ve kahve gene aynı tesiri
yapmıştır. Binaenaleyh dişleri her
gün 3 kere bilhassa yemeklerden

sonra ve her halde bol bol "RAD-
YOLİN" ile fırçalamak ve temiz-
lemek şarttır. Bu sayede dişlerin
de, ağız da sağlığı ve sağlamlığı
güzelliği garanti edilmiş olur.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra
günde 3 defa

RADYOLİN

ile dişlerinizi fırçalayınız...

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedel, muvakkat teminat ve miktarları ile cinsleri ve ek-
siltme gün ve saatleri aşağıda ait olduğu listesi hizada yazılı ahşap
traversler her liste muhteviyatı ayrı ayrı ihale edilmek üzere ve kapalı
zarf usulü ile Ankara İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin listesi hizada yazılı muvakkat teminat
ile kanunun tayin ettiği vesika ve tekliflerini aynı gün eksiltme saatinden
bir saat evveline kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinde,
Ankara Malzeme dairesinde ve Eskişehir, İzmirde de İdare mağaza-
larında dağıtılmaktadır. (9042)

Liste No.	Miktarı ve cinsi	Beher adedi muhammen bedeli	Muvakkat Teminatı	Eksiltme
		L. K.	L. K.	Gündü saatı
1	36.260 Carl hat kayın travers.	1 85	4604 05)	
2	33.250 "	1 75	4159 38.	22.11.39 çar-
3	84.350 "	2 10	10106 75)	şamba 15.30
4	61.900 "	1 90	7130 50;	
5	55.265 "	1 90	6500 18)	
6	111.700 "	1 80	11303 00)	
7	32.700 "	3 20	6482 00)	
8	13.800 "	3 20	3312 00)	23.11.39 per-
9	3.000 Makas meşe traversi	5 50	1237 50;	şamba 15.30
10	10.000 köprü	5 00	3750 0.	
11	1.000 "	6 60	495 00)	

TASHİH

Bu ilânın 4 ve 6 teğrinisani 939 tarihli neşirlerinde ahşap traversle-
rin ihale günü 22. 11. 39 çarşamba olması lâzımgelirken sehven (23) ola-
rak dizilmiştir. Tashih olunur.

Muhammen bedeli 5520,24 lira olan on kalem muhtelif tenvirat am-
pulü 20-11-939 pazartesi günü saat 15,15 de kapalı zarf usulü ile Ankara
idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 414,02 lirahk muvakkat teminat ile kanu-
nun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,15 e kadar ko-
misyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara Malzeme dairesinden, Haydar-
paşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır.

Adalar Malmüdürlüğünden:

Kazanç vergisinden ve emlak bedeli faizinden borçlu bulunan Hay-
ri ve Şabanın bu borçlarından dolayı tahiti hacze alınmış olan Kınalı-
dada Zeytinlik sokağında 73 kapı numaralı evin tamamı 21/11/1939 salı
günü saat 14 de birinci ihalesi yapılacaktır.

İsteklilerin kaza idare heyetine müracaatları ilân olunur. (9388)

Harp Okulu Komutanlığından:

1 — Harp okulundan subay çıkacak okurlar için 771 tane portatif
karyola açık eksiltmeye konmuştur. Eksiltme 25/2. Teğ./939 cumartesi
günü saat 12 de Ankara Harp Okulu binasında müteşekkil satınalma
komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 4626 lira ve ilk teminatı 347 liradır. Şartna-
mesi her gün Ankara mezkr komisyonunda ve İstanbulda İstanbul le-
vazım amirliği satınalma komisyonunda görülebilir.

3 — Eksiltmeye gireceklerin şartnamesinde yazılı nümune karyola-
yı ihale gününden en az 5 gün evvel icap eden vesaikle teminat mektup
veya makbuzunu ihale günü komisyona vermeleri. (9311)

Adalar Mal Müdürlüğünden:

İcar ve mahkeme harcından borçlu bulunan Korneliyanın bu bor-
cundan dolayı tahiti hacze alınmış olan Heybeliada Ulucpaşa ve Uluç-
bey sokağında 50/29 kapı numaralı evin 2244 de 245 hissesi 21/11/1939
salı günü saat 14 de birinci ihalesi yapılacaktır. İsteklilerin kaza idare
heyetine müracaatları ilân olunur. (9374)

Yeşilköy Hava Aktarma Anbarı Drek. deni

1 — Mühürli nümunesi cins ve nefasetinde olmak üzere 600 adet
battaniye pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — İhalesi 16/11/1939 perşembe günü saat 11 de Yeşilköy hava ak-
tarma anbarı satınalma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İsteklilerin şartname ve nümunesi görmek üzere her gün
ve pazarlığa gireceklerin mezkûr günde 367 lira 65 kuruş muvakkat tem-
inatlarla komisyonumza müracaatları rica olunur. (9353)

Yas günümüzden intibalar

